Türkiye’de Cezasızlık: Gazetecilere karşı işlenen suçlarda cezasızlık hala çok fazla

written by Atiye Eren | 17 Kasım 2020

Atiye Eren

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu cezasızlığın, özellikle gazetecilere karşı işlenen suçların geniş kapsamlı sonuçlarının kabul edilmesi için, 18 Kasım 2013 Genel Kurul toplantısında üye devletleri mevcut cezasızlık kültürüne karşı kesin önlemler almaya çağırdı. 2 Kasım 2013’te Mali’de iki Fransız gazetecinin öldürülmesi sebebiyle, ‘Gazetecilere Karşı Suçlarda Cezasızlıkla Mücadele Uluslararası Günü’ 2 Kasım 2014 kayda alındı.

Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütü, sene başından bu yana dünya çapında 30’dan fazla gazetecinin yaptığı iş nedeniyle öldürüldüğünü duyurdu. Örgüt, BM bünyesinde gazetecilerin korunması için bir özel temsilcilik kurulmasını talep ederken bizler de “2 Kasım Gazetecilere Karşı İşlenen Suçlarda Cezasızlıkla Mücadele Günü”nde Türkiye’de gazetecilere dönük cezasızlık pratiklerini, gazeteci **Diren Yurtsever** ve **Habibe Eren** ile konuştuk.

Habibe Eren: “90’ların karanlık dehlizlerinde hedef alınan ve bir nevi toplumun susturulması hedeflenen gazeteci cinayetlerinde elbette cezasızlık bir devlet pratiği olarak karşımızda duruyor.”

Jinnews muhabiri Habibe Eren Türkiye'de gazetecilere dönük suçlarda cezasızlık pratiklerine ilişkin şunları kaydetti:

"Türkiye'de mevcut durumda gazetecilere karşı işlenen suçlarda cezasızlık bizzat bir politika haline getirildi. Ayrıca gazetecilere karşı işlenen suçlarla mücadele etmek yerine hükümet direkt gazetecileri hedef almakta. Dünyada en fazla gazetecinin tutuklu olduğu ve mesleğini yerine getirdiği için hakkında davaların açıldığı Türkiye'de, gazetecilere karşı işlenen suçlar rutin bir hal aldı. Tehdidin ve baskının her geçen gün arttığı bu süreçte hükümetin giderek otoriterleşmesi ile gazetecilere yönelik tehditler de her alanda çoğalıyor. Bununla birlikte Türkiye'de gazetecilik ve cezasızlık pratikleri dendiğinde Uğur Mumcu, Musa Anter, Hrant Dink gibi isimlerin uğradıkları cinayetleri hatırlıyoruz. Özellikle 90'ların karanlık dehlizlerinde hedef alınan ve bir nevi toplumun susturulması hedeflenen gazeteci cinayetlerinde elbette cezasızlık bir devlet pratiği olarak her zaman karşımızda duruyor. Bu cinayetlerde de görüldüğü üzere gazetecilere yönelik saldırılar etkin soruşturulmuyor, gazetecilerin maruz kaldıkları tehditler ve saldırılar yargılama konusu yapılmıyor. Yargı, ancak gazetecinin yargılanan konumda olduğu takdirde çok hızlı davranıyor ve genellikle bu süreçte gazetecileri ağır cezalara maruz bırakıyor."

Özellikle kadın gazetecilerin cinsel taciz ve şiddete daha çok maruz kaldığını ve mevcut cezasızlık politikalarından daha çok etkilendiğini vurgulayan Eren şunları ekledi:

"Eril zihniyet her alanda olduğu gibi bu alanda da en çok kadınları hedef alıyor. Kadın gazeteciler birçok cinsel şiddete ve tacize maruz bırakılıyor. Gazetecilikte Kadın Koalisyonu verilerine göre bu yıl 31 kadın muhabir fiziksel saldırıya uğradı, 21 kadın gazeteci devlet baskısı ile tehdit edildi, 18 kadın gazeteci sözlü tacize maruz kaldı ve 17'si işten çıkarıldı. İkisi ise kaçırıldı. Tüm bu yaşananlar karşısında failler serbest bırakıldı, cezasızlık pratikleri sergilendi."

Diren Yurtsever: "Türkiye'de gazeteciler, düşüncelerini ifade etmeleri ve toplumun gerçekleri öğrenebilmesi için yaptıkları gazetecilik faaliyetleri nedeniyle yargılanıyor."

Mezopotamya Ajansı muhabiri Diren Yurtsever, Türkiye'de gazetecilere yönelik işlenen suçların hayli fazla olduğunu söyleyerek şunları aktardı:

"Türkiye'de gazeteciler, düşüncelerini ifade ettikleri ve toplumun gerçekleri öğrenebilmesi için yaptıkları gazetecilik faaliyetleri nedeniyle yargılanıyor; cezasızlık politikalarına maruz bırakılıyor. Türkiye'de faili belli birçok gazeteci cinayeti var, gazetecilere yönelik işlenen suçlar ise hayli fazla. Metin Göktepe, Hrant Dink ve Musa Anter gibi. Bu cinayetlerin üzerinin kapatılması ve bu cinayetler ile ilgili davaların zaman aşımına uğratılması isteniyor. Gazetecilerin öldürülmesi cezasızlıkla sonuçlandığı için ise bugün gazetecilere yönelik saldırılar sistematik bir şekilde devam ediyor. Bugün öldürülmüyoruz belki ama haber takibine gittiğimiz esnada polislerce darp edilebiliyor, fiziksel veya sözlü tacize uğruyor, yaptığımız haberler nedeniyle cezaevine girebiliyoruz. Tıpkı Van'da iki yurttaşın helikopterden atılmasını belgeleriyle açığa çıkaran gazetecilerin tutuklanması gibi.

Türkiye'de basın özgürlüğünü sağlanmanın, basını hedef göstermekten vazgeçerek olması gerektiğini vurgulayan Yurtsever, gazetecilerin öldürülmesi ve cezasızlık politikalarının "insanlığa karşı suçlar" kapsamına alınmasını gerektiğini aktardı.